

La biblioteca escolar, dinamitzadora de l'aprenentatge

Al llarg de la història la societat ha viscut moments i avenços que han fet canviar del tot la concepció de l'educació. L'aparició de l'escriptura i la impremta van ocasionar un gran salt en la forma de transmetre i conservar el coneixement, que fins en aquell moment estava basada en l'oralitat. I ara som en una nova era altament influenciada per la tecnologia i la connectivitat. En aquest context som, com defineix [Zygmunt Bauman](#), una "societat líquida", vivim multitud de canvis, estem immersos en una gran expansió de l'àmbit tecnològic i educatiu, i l'escola ha de respondre a les necessitats de la societat actual.

Les Escoles Garbí Pere Vergés, conscients d'aquest nou paradigma, ja fa anys que treballen perquè l'alumnat adquireixi les competències necessàries per seguir aprenent al llarg de tota la vida, per poder créixer, viure i desenvolupar-se amb total seguretat en aquest món on els canvis socials, científics, tecnològics, culturals i econòmics se succeeixen cada cop més ràpid.

Amb l'aparició de les noves tecnologies de la informació i la comunicació i de les xarxes socials s'han originat noves necessitats i oportunitats educatives. L'accés a la informació i al coneixement fan imprescindible desenvolupar estratègies i habilitats que ens permetin moure'ns-hi amb agilitat i autonomia, per això cal alfabetitzar els alumnes en els diferents mitjans i llenguatges de la cultura (tradicionals i nous) amb un plantejament educatiu integral, la multialfabetització, ja que la cultura actual és multimodal, és a dir, s'expressa, produeix i distribueix a través de múltiples tipus de suport. Tot aquest plantejament educatiu

queda recollit a les nostres finalitats educatives.

Manuel Area desenvolupa el concepte de multialfabetització en el context educatiu de les escoles i planteja un model educatiu integral amb quatre dimensions formatives:

DIMENSIONS DE LA MULTIALFABETITZACIÓ		
DIMENSIÓ INSTRUMENTAL	Saber accedir i cerca la informació.	Adquirir les habilitats instrumentals per a la cerca d'informació i l'ús de les tecnologies.
DIMENSIÓ COGNITIVA	Saber transformar la informació en coneixement.	Saber plantejar problemes, analitzar i interpretar amb significat la informació.
DIMENSIÓ COMUNICATIVA	Saber expressar-se, difondre informació i comunicar-se.	Tenir les habilitats i els coneixements per crear documents en diferents llenguatges i comunicar-se amb els altres.
DIMENSIÓ AXIOLÒGICA	Saber utilitzar democràtica i èticament la informació.	Adquirir actituds i valors ètics i crítics sobre la tecnologia, el coneixement i la comunicació.

Aquest nou model educatiu integral focalitza la seva atenció en l'adquisició i el domini de les destreses centrades en l'ús de la informació i la comunicació, sobretot en el desenvolupament de processos formatius perquè qualsevol alumne "aprengui a aprendre". A les nostres escoles, les dimensions de la multialfabetització que presenta M. Area estan integrades en els dos eixos permanents de la metodologia Pere Vergés, la formació integral i per a la vida, per ajudar l'alumnat a moure's de manera autònoma i àgil en un entorn divers i canviant. És a dir, que l'alumne adquireixi les

habilitats per a l'autoaprenentatge permanent al llarg de la seva vida, sigui competent per enfrontar-se a la informació, es qualifiqui adequadament en l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, i prengui consciència de les implicacions econòmiques, ideològiques i culturals de la tecnologia en la nostra societat.

I és aquí on **la biblioteca escolar es constitueix com a una estratègia fonamental** ja que contribueix amb els seus recursos, serveis i oportunitats que el professorat i alumnat puguin incorporar pràctiques de comunicació i de construcció del coneixement més adequades a la societat actual.

La biblioteca escolar és l'espai natural de contacte amb la informació, que està en interacció contínua amb les aules i la resta dels espais del centre. **Les biblioteques de les nostres escoles funcionen com a un instrument vital en el procés educatiu**, no com a una entitat separada i aïllada del programa escolar, sinó **involucrada en el procés d'ensenyament i aprenentatge amb la finalitat d'assolir els reptes i objectius educatius de l'Escola.**

Les [Directrius IFLA per a la biblioteca escolar](#) estableixen com a un dels objectiu de la biblioteca escolar:

“Desenvolupar l'alfabetització informacional dels estudiants, els quals són participants ètics i responsables de la societat. Els estudiants informacionalment han de ser competents en autoaprenentatge. Han de ser conscients de les seves necessitats d'informació i participar activament en el món de les idees. Han de mostrar confiança en la seva capacitat per resoldre problemes i saber localitzar informació rellevant i fiable. Han de ser capaços de gestionar les eines tecnològiques per accedir a la informació i comunicar el que han après.”

La biblioteca Garbí Pere Vergés treballa per donar resposta a aquest objectiu, participant en la coordinació i el suport de

metodologies actives i la realització de projectes per a la construcció del coneixement individual i compartit, i l'elaboració del pensament crític.

Tenint en compte que la metodologia d'ensenyament-aprenentatge de les nostres escoles es basa en el mètode científic, on l'alumne parteix dels coneixements previs per arribar al contingut nou a partir d'un repte cognitiu, **la recerca d'informació esdevé un procés imprescindible per a poder dur a terme qualsevol projecte. Les nostres biblioteques són part activa en aquest procés amb un programa formatiu actiu i de suport que ofereix a tota la comunitat educativa.** Les activitats que se'n desprenen posen èmfasi en les competències següents, recollides en les nostres finalitats educatives:

- Optimitzar l'ús dels diferents recursos per informar-se, aprendre, comunicar-se i resoldre situacions reals de manera eficient.
- Seleccionar, organitzar i interpretar la informació de manera crítica, responsable i reflexiva.
- Resoldre problemes quotidians utilitzant el raonament, seguint el mètode científic i l'ús dels instruments i de les estratègies més eficients.
- Resoldre situacions comunicatives de manera autònoma, amb adequació, coherència i cohesió, mitjançant un bon domini de la comprensió i de l'expressió oral, escrita i audiovisual, en les diferents llengües.
- Prendre decisions fonamentades i assumir responsabilitats, amb reflexió, empenedoria i confiança.

Per tant, el nucli del programa formatiu i de suport a la comunitat de la biblioteca de les escoles Garbí Pere Vergés se centra a dotar als alumnes d'eines per poder aprendre a aprendre i fer que puguin portar a terme qualsevol tipus de recerca amb esperit crític, no només a l'escola, sinó al llarg de la seva vida.

Fomenta l'alfabetització per a la lectoescriptura i el desenvolupament de les competències audiovisuals, digitals, recerca i informacionals.

Afavoreix i desenvolupa activitats que requereixin que l'alumnat aprengui a expressar-se i a comunicar-se a través de recursos tecnològics i emprant diferents formats hipertextuals, multimèdia i audiovisuals.

Difon l'alfabetització multimodal com a procés alfabetitzador per desenvolupar les competències en múltiples llenguatges i mitjans, a partir de les experiències culturals que l'alumnat adquireix extraescolarment.

Dona suport a la metodologia d'ensenyament de les nostres escoles per afavorir els processos d'aprenentatge a través de projectes, amb les tecnologies per construir i obtenir respostes satisfactòries a problemes rellevants i amb significat. l'argument.

Participa activament en la planificació del procés i les activitats d'alfabetització informacional, audiovisual i digital com a una tasca integrada i transversal en el desenvolupament de les finalitats educatives de l'escola.

Estimula l'alumnat en la cerca de noves informacions a través de fonts i tecnologies varies, així com, el contrast permanent i la reflexió crítica permanent de les dades.

Ofereix suport a l'equip docent com a organitzador i supervisor de les activitats d'aprenentatge que els alumnes realitzen amb tecnologies, més que ser un mer transmissor d'informació elaborada.

Propicia la multialfabetització dins de les aules, de manera que aquestes es converteixen en un centre de recursos amb múltiples llibres, materials audiovisuals i amb recursos digitals variats que proporcionen als alumnes diverses experiències amb la cultura i les seves diferents formes de codificar-la i de difondre-la.

Fomenta l'ús de les tecnologies per generar processos d'aprenentatges col·laboratius i no sols com a un recurs d'aprenentatge individual.

LA BIBLIOTECA DE LES ESCOLES GARBÍ PERE VERGÉS